

گاهنامه هنر و مبارزه

12 ژوئن 2018

عفو بین الملل ایالات متحده آمریکا را به جنایت جنگی در سوریه متهم کرد

بیل فن اوکن

مرکز پژوهشهای جهانی سازی، 7 ژوئن 2018

بر پایه گردآوری مدارک منتشر شده در گزارش روز سه شنبه [2 ژوئن] توسط گروه مدافع حقوق بشر در سازمان عفو بین الملل، ایالات متحده آمریکا در کوران محاصره چهار ماهه شهر رقه در سوریه در سال گذشته مرتکب جنایت جنگی شده است.

عنوان گزارش « جنگ برای نابودی » از سخنانی یاد می کند که وزیر دفاع آمریکا جیمز ماتیس درباره تاکتیک به کار برده شده برای باز پس گیری شهری گفته بود که دولت اسلامی در آنجا به سر می برد. در این گزارش نتیجه گرفته شده که « ضربت وارد شده برای غیر نظامیان فاجعه بار بوده است ».

عفو بین المللی اعلام کرد که: « مدارک معتبری وجود دارد و نشان می دهد که حملات هوایی و توپخانه ائتلاف [آمریکائی] هزاران غیر نظامی را کشته و یا زخمی کرده است. این حملات اغراق آمیز و کور حقوق انسانها را به شکلی که در منشور بین المللی باز شناسی شده نقض می کند و ظرفیت آن معادل جنایت جنگی است».

در این حملات پنتاگون طی محاصره از گروه های نظامی نیابتی در زمین استفاده کرده که جملگی از نیروهای دموکراتیک سوریه بوده اند(به شکلی که ادعا می کنند) ولی صفوف آنان تقریباً همه از شبه نظامیان یگانهای مدافع خلق کرد سوریه تشکیل شده و پیش رویهای آنان فقط با بمباران حجیم هواپیماهای جنگی و یگانهای توپخانه آمریکا امکان پذیر شده است.

گزارش عفو بین الملل از سرگرد جان وین تروکسل به نقل می آورد که گفته است: « در طول پنج ماه، [تفنگداران دریائی آمریکا] 300000 گلوله توپ روی اهداف دولت اسلامی شلیک کردند... تفنگداران در رقه در سوریه بیش از هر گردان دیگری از تفنگداران ارتش نیروی دریائی آمریکا از دوران جنگ ویتنام مهمات به کار بردند... هر دقیقه از هر ساعت ما در حال شلیک بودیم، خمپاره، گلوله توپ، راکت، موشک هیل فایر، پهپاد مسلح، هر چه داشتیم».

با استفاده از تصاویر ماهواره ای و شواهد عینی، گزارش عفو بین الملل قاطعانه نظریات فرمانده نیروهای آمریکائی ژنرال استفن تانسند Stephen Townsend در این عملیات را مردود می داند که گفته بود حمله آمریکا به رقه « دقیقترین در تاریخ اردوی هوایی بوده است».

[ولی] دوناتلا روورا Donatella Rovera مشاور اصلی در مداخلات بحرانی در سازمان عفو بین الملل اعلام کرد که « دعاوی ائتلاف [آمریکائی] مبنی بر اینکه دفع دولت اسلامی از رقه در کوران اردوی هوایی با دقت بالا انجام گرفته و قربانیان اندکی نزد غیر نظامیان بر جا گذاشته، تاب بررسی دقیق رویدادها را به جا نمی آورد». « در منطقه رقه، ما درجه ای از تخریب را مشاهده کردیم که با آنچه طی دهه ها در مناطق جنگی پوشش داده بودیم مقایسه پذیر است».

گزارش رسیده از رقه حاکی از تخریب 80٪ از شهر است، با 11000 ساختمان خسارت دیده یا تخریب شده. مردم بومی از مواد غذایی، الکتریسیته و آب آشامیدنی محروم بوده اند و امکان حذف مواد منفجره را نیز نداشته اند که هنوز قربانی می گیرد. علاوه بر اینها اجساد همچنان زیر آوار باقی مانده اند.

سخنان ژنرال استفن تانسند با گزارشی که پنتاگون جمعه پیش به کنگره آمریکا فرستاد همخوانی دارد و به ما می گوید که در کوران عملیات نظامی آمریکائی ها در عراق، سوریه، افغانستان و یمن در سال 2017 « بر اساس گزارشات معتبر تقریباً 499 غیر نظامی کشته و 169 نفر دیگر نیز زخمی شده اند».

این گزارش با مجوز ماده قانونی که به امضای بارک اوباما مزین است باید در اول ماه مه منتشر می شد ولی یک ماه به تأخیر افتاد. یعنی موضوعی که آشکارا پوچ بنظر می رسد. بر اساس پرونده عفو بین الملل شمار جانباختگان در رقه (فقط در رقه) فراتر از کل قربانیانی است که پنتاگون اعلام کرده. افزون بر این، تخریب رقه شهر سوری در ادامه موصل شهر عراقی انجام گرفته بود که بر اساس گمانه زنی سرویس اطلاعاتی کُرد در آنجا شمار قربانیان به 40000 نفر رسیده است.

پنتاگون فقط یک رقم کلی 499 کشته غیر نظامی را اعلام کرده ولی گمانه زنی درباره حملات جداگانه در هیچ یک از این کشورها را مطرح نکرده است. ولی بجای چنین کاری دائماً اعلام کرده که ارتش آمریکا مطابق « بهترین شیوه ها » عمل کرده و در بمبارانها « مهمات دقیق » به کار برده است، و در عین حال [پنتاگون دائماً] تکرار می کند که « متأسفانه، با وجود همه تلاشهای پی گیر نیروهای آمریکائی، قربانیان غیر نظامی نتیجه تراژیک و اجتناب ناپذیر عملیات رزمی ست » (1). و در ادامه این بیانیه ها دشمن را سرزنش می کند زیرا از « غیر نظامیان به مثابه سپر بلا » سوء استفاده کرده و موجب مرگ آنان شده است.

همان گونه که گزارش عفو بین الملل یادآور می شود «روش های» به کار برده شده از سوی پنتاگون عبارت است از فقدان بازدید از مناطقی که ارتش آمریکا بمباران کرده و ارزیابی نتایج و نفی دائمی وجود قربانیان غیر نظامی پیش از هر گونه تجسس و بازرسی در محل.

در واقع، پیش از آنکه عفو بین الملل گزارش خود را منتشر کند، سخنگوی ارتش آمریکا، سرهنگ شون ریان Sean Ryan بیانیه ای در نفی آن منتشر کرد و مدیر گروه حقوق بشر خواست تا « شخصاً مجموعه تلاشهای جدی و جمع آوری اطلاعاتی ائتلاف [آمریکائی] را بررسی کند که پیش از هر حمله ای برای تخریب مؤثر گروه دولت اسلامی و در عین حال برای کاهش خسارت به مردم غیر نظامی انجام گرفته است.». سرهنگ شون ریان گزارش عفو بین الملل درباره بمبارانهای کور روی اهداف غیر نظامی را «کمابیش فرضیه پردازی» قلمداد کرد.

گزارش عفو بین الملل بر اساس بازدید پژوهشگران از مناطقی که هدف 42 حمله هوائی آمریکا در شهر ویران شده رقه قرار گرفته بودند، و گفتگو با بازماندگانی که اعضای خانواده خود را در بمباران از دست داده بودند تنظیم کرده است.

گزارش به نقل از خانواده بدران : 39 نفر و به علاوه 10 نفر از همسایه ها زیر 4 حمله هوائی در حالی که در پی پناهگاه می گشتند، از یکدیگر شده و از بین می روند.

ابتدا، 9 نفر از مردان خانواده در 18 ژوئیه 2017 در یک حمله هوائی در حالی که به شکل نا امید کننده ای می خواستند نزدیکانشان را از محله ای که مورد حمله قرار گرفته بوده خارج کنند کشته شدند. سپس

در 20 اوت هواپیماهای جنگی آمریکائی دو خانه مجاور را که بازماندگان خانواده در آنجا به سر می بردند بمباران کردند.

راشا از بازماندگان حمله هوائی که تولیپ دختر دو ساله اش را زیر بمباران از دست داده به عفو بین المللی گفت : « تقریباً همه کشته شدند. تنها من و شوهرم، برادر شوهرم و پسر عموی او زنده ماندیم. حمله در ساعت 19 روی داد. بی هوش شدم و وقتی به هوش آمدم صدای محمد پسر عموی شوهرم را شنیدن که فریاد می زد، نه می توانستم حرکت کنم و نه حرف بزنم. بعد شوهرم و برادرش من را پیدا کردند.

[میان بازماندگان] شوهرم بیش از همه به شکل وخیمی زخمی شده بود، از ناحیه سر مجروح شده بود و از گوشه‌هایش خون جاری می شد. شب بود و نمی توانستیم ببینیم. می خواستیم کمک بگیریم ولی هیچکس جواب نمی داد. سکوت مطلق و فقط صدای هواپیماها را می شنیدیم که بالای سرمان پرواز می کردند. در خرابه ها پناه گرفتیم ولی هواپیماها تا صبح بالای سرمان پرواز می کردند. صبح جسد تولیپ را پیدا کردیم، کودک ما مرده بود. او را نزدیک یک درخت به خاک سپردیم.»

داستان سرگذشت خانواده بدران تنها یکی از چندین داستان مستند دیگر در گزارشات سازمان عفو بین الملل است.

این داستان توجه ما را به موضوع تداوم حمله هوائی به رقه جلب می کند زیرا ایالات متحده آمریکا و نیروهای نیابتی یعنی نیروی دموکراتیک سوریه در حال گفتگو برای آتش بس بودند «تا راه عبور مطمئنی برای عبور مبارزان دولت اسلامی به خارج از شهر بیابند».

گزارش عفو بین الملل که گزارشات مستند پیشین بی بی سی و دیگر آژانس های خبری را تأیید کرده است، می گوید :

« در چهارچوب توافقات، کاروان اتوبوسی که از سوی FSD سازماندهی شده بود مبارزان دولت اسلامی و خانواده هایشان را به بیرون از شهر و در منطقه ای در شرق رقه که هنوز زیر کنترل دولت اسلامی بود منتقل کرد. ولی تا امروز، ائتلاف [آمریکائی] توضیح نداده به چه علتی همچنان به حملاتی که موجب کشتار این همه غیر نظامی شده ادامه داده است، در حالی که برای حفظ مصونیت مبارزان دولت اسلامی و عبور آنان به توافق رسیده بودند. بسیاری از بازماندگان در حملات ائتلاف [آمریکائی] که با عفو بین الملل گفتگو کرده اند پرسیده بودند که چرا ائتلاف [آمریکائی] به تخریب کامل شهر و کشتار این همه غیر نظامی نیاز داشته، در حالی که مدعی شده اهدافش مبارزان دولت اسلامی بوده و سپس به این مبارزان اجازه داده که شهر را صحیح و سالم ترک کنند».

در واقع هدف توافقات میان ارتش آمریکا و دولت اسلامی روی کسب منافع استراتژیک آمریکا در سوریه و کنترل منابع نفت و گاز کشور در شرق فرات تمرکز داشت. با بیش از 2000 سرباز آمریکائی از نیروهای ویژه که پیوسته در منطقه حضور داشته اند، هدف واشنگتن جلوگیری از دولت دمشق برای دسترسی به این منابع و بازسازی کشور، و تداوم جنگ تا تغییر رژیم سوریه می باشد که از سال 2011 کشور را به تل ویرانه تبدیل کرده است. با انتقال مبارزان دولت اسلامی به سمت شرق، پنتاگون می خواهد از آنان برای بستن راه و جلوگیری از پیش روی نیروهای دولت سوریه استفاده کند و همچنان کشور را از منابع انرژی خود محروم نگهدارد.

گرچه اردوی نظامی به نام مبارزه علیه دولت اسلامی شروع شد، ولی هدف واقعی مداخله آمریکا در سوریه ادامه تهاجم امپریالیسم آمریکا برای تحمیل فرادستی اش در خاور میانه غنی از نفت و جلوگیری از موانع اصلی برای فرادستی منطقه ای واشنگتن است، و موانع اصلی نیز عبارتند از ایران و روسیه.

همان رسانه های آمریکائی که دعاوی دروغین مبنی بر حمله شیمیائی دولت سوریه در آوریل گذشته را دائماً پوشش می دادند، آخرین افشاگریهای مربوط به جنایات جنگی آمریکا و قربانیان آن در رقه که به هزاران نفر می رسد را کاملاً ندیده گرفتند.

پشت این سکوت گناهکارانه نگرانی نسبت به احساسات فزاینده ضد جنگ میان توده های عظیم آمریکائی و جهانی در بطن ارتش و سرویس های اطلاعاتی آمریکا دیده می شود، در حالی که واشنگتن خود را برای جنگ های خونبارتری آماده می کند.

پاورقی مترجم :

1) با وجود این، گیوم دو روویل در مقاله تحلیلی زیر عنوان «خسارات جانبی : پشت پرده های حرکات خوف انگیز دولتی» (ترجمه حمید محوی. 5 سپتامبر 2012) می گوید :

« ولی اگر با دقت بیشتری به موضوع بپردازیم، پی خواهیم برد که این نوع عملیات جنگی که طی سال های گذشته به مرگ هزاران شهروند غیر نظامی در افغانستان، عراق و یا لیبی انجامیده(1)، ناشی از اشتباهات اتفافی و «خسارات جانبی» در عملیات نظامی که گوئی تنها سربازانی را که لباس نظامی تن داشته و به جبهه دشمن تعلق داشته اند هدف گرفته، نبوده است، بلکه مشخصاً اختیاری بوده و عمدتاً زنان و کودکان و مردان غیر نظامی بی دفاع را آماج حملات خود قرار داده اند. اکنون می توانیم ببینیم که به چه هدفی چنین جنایت هولناکی را مرتکب شده اند. دکترین نظامی به این پرسش چنین پاسخ می دهد : برای تحمیل ترس و وحشت به عنوان منشأ هر گونه فرمانبرداری. دکترین نظامی در اینجا قاطعانه تبلیغات

سیاسی را تکذیب می کند : تحمیل درد و رنج به شهروندان غیر نظامی یکی از راهکارهای پیروزی در جنگ است، شکنجه بدن آنها یکی از راهکارهایی است که آنها را به زانو در می آورد، تسخیر وجدان آگاه آنها نیز یکی از راهکارهایی است که روح آنها را به تبعیت وامی دارد (بمباران های متفقین در پایان جنگ دوّم جهانی این موضوع را به شکل گسترده نشان می دهد – حال این که تا چه اندازه هدف وسیله را توجیه می کند موضوع دیگری است).»

نظریه هر چند کلیشه ای باشد ولی چندان از واقعیت نیز به دور نیست اگر بگوئیم که تنها گناه قربانیانی که آنان را «خسارت جانبی» می نامند این بوده است که روی منابع سوخت استراتژیک زندگی می کردند و باید حذف و یا آواره دیاری دیگر می شدند.

پیوند الکترونیک متن اصلی :

<https://www.mondialisation.ca/un-rapport-damnesty-international-trouve-que-les-etats-unis-sont-coupables-de-crimes-de-guerre-en-syrie/5626055>

ترجمه حمید محوی

گاهنامه هنر و مبارزه/پاریس / 12 ژوئن 2018